

Stedelijk netwerken en de verhouding met de publieke sector

Hogeschool Gent

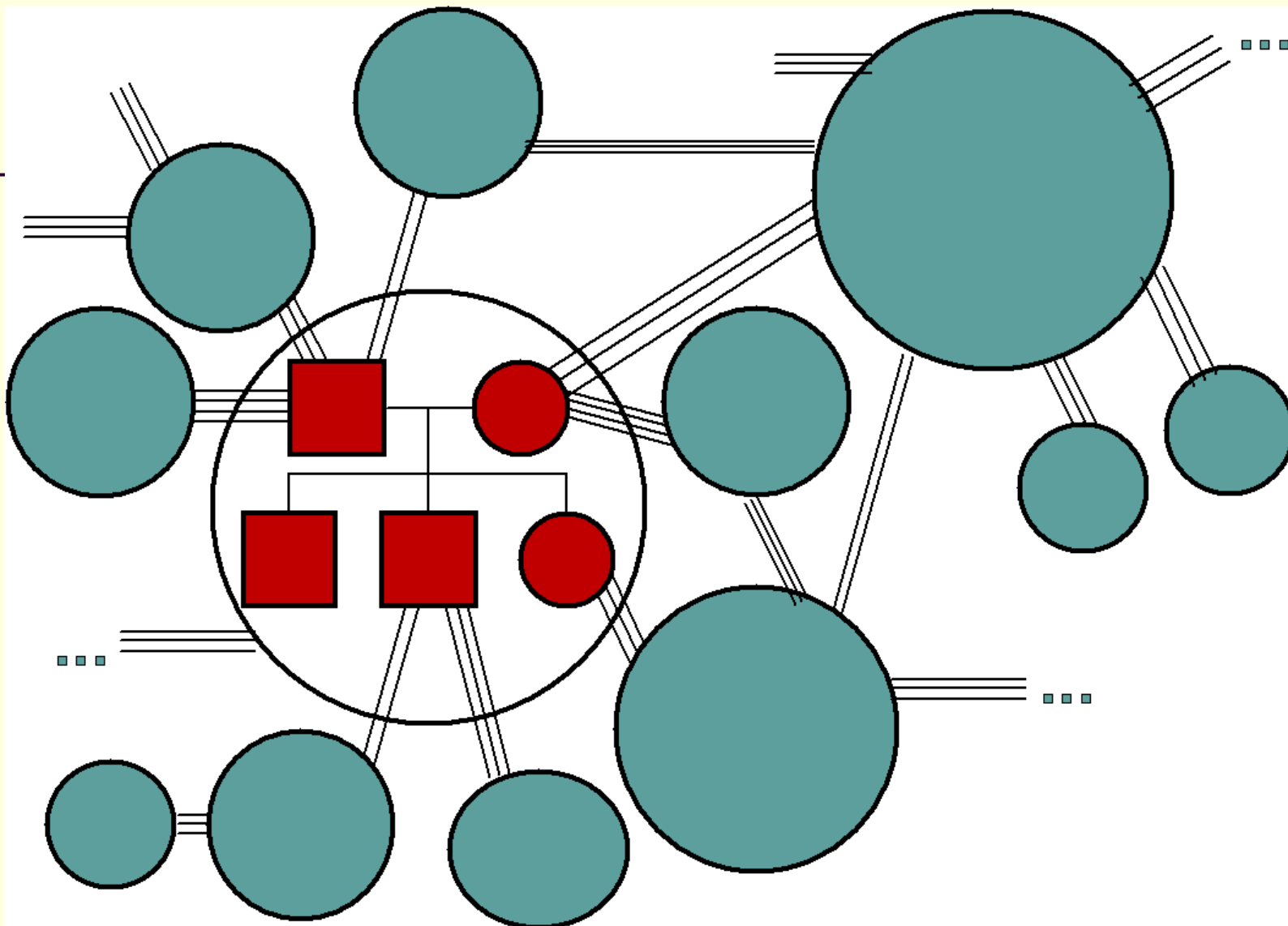
Filip De Rynck

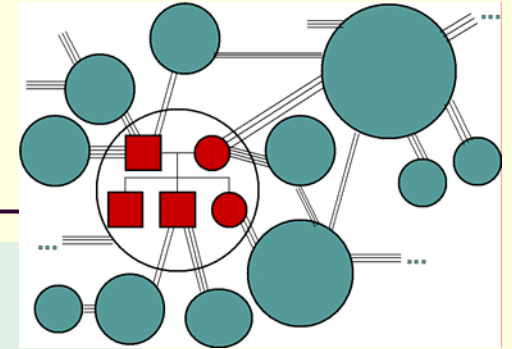
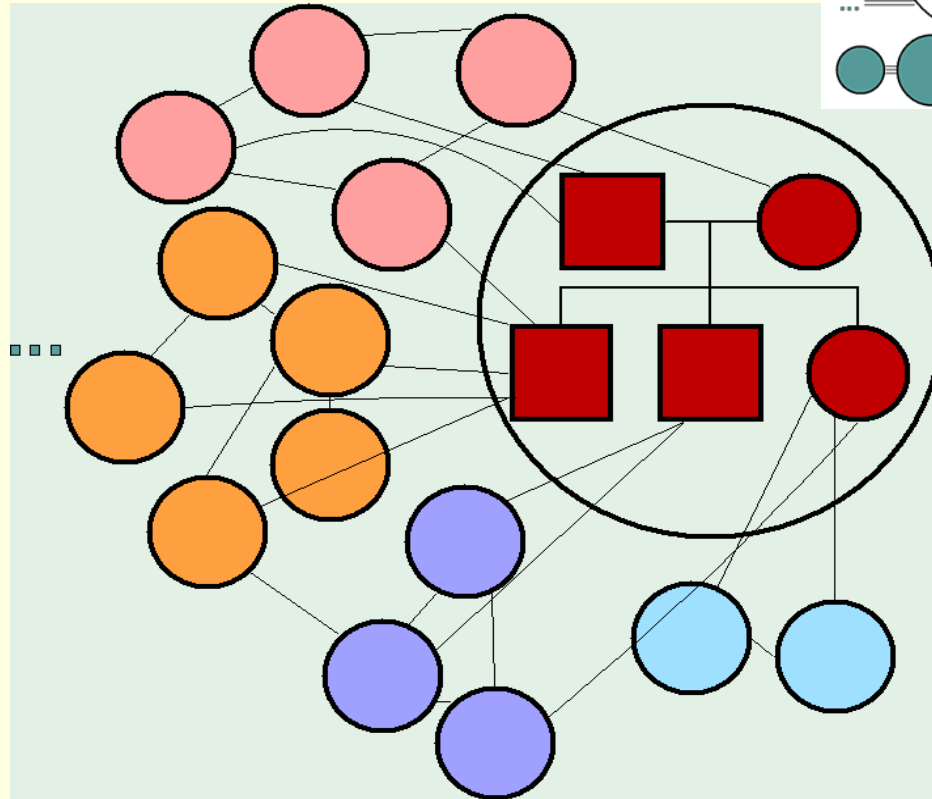
De eeuw van de samenwerking

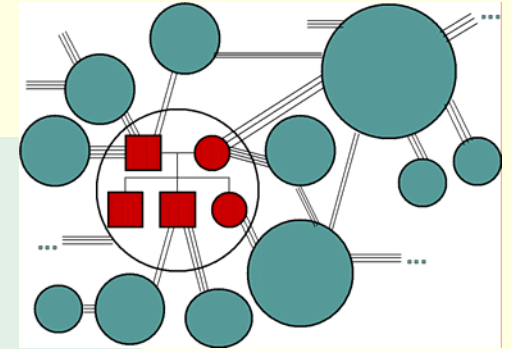
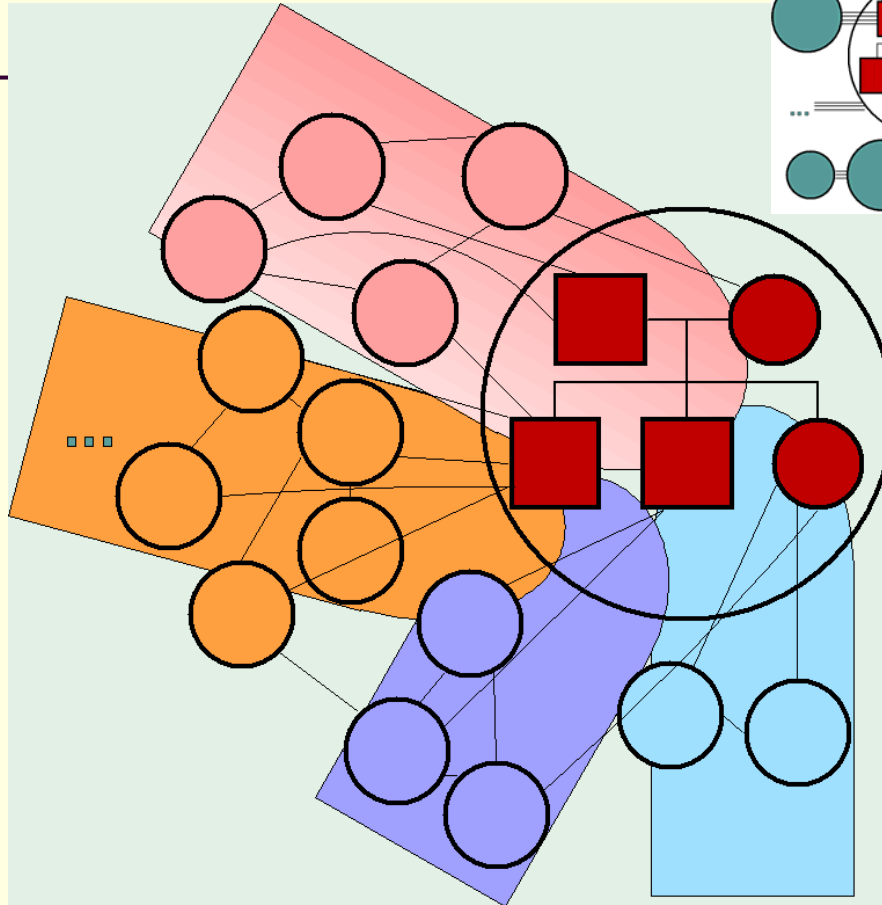
Van 'Government' naar 'Governance'

- toenemende onderlinge afhankelijkheid
- voor meer en meer complexe problemen
- bestuurskracht onder druk van efficiëntie, effectiviteit en maatschappelijk draagvlak

Focus op de overheid in 'governance' - achtige arrangementen, in het bijzonder de VGC

Welkom in de grenszone

- Werken op de grenzen van de eigen organisatie en andere organisaties
 - **Grens - scanning** (aftasten van kansen, permanent 'markt' onderzoek)
 - **Grens - spanning** (opnemen van organisaties in verbanden met de eigen organisatie)
 - **Grens - management** (het werken in de grenszone wordt een wereld op zich)
- Politici en / of ambtenaren, soms samen

Impact van grenswerk

- Zone van maatschappelijke innovatie
- Zone van bestuurlijke vernieuwing
- Zone waarin grenswerkers de VGC kunnen meenemen op nieuwe wegen
- Zone met opportuniteiten maar je bent nooit alleen

Mandaat en mandatering

- Met welk mandaat werken deze personen ?
 - Geeft de organisatie het mandaat of maakt de persoon het mandaat zelf ?
 - En hoe scherp is dat mandaat ?
 - Gaat dat mandaat over inhoud of vorm ?
 - Vaak is mandaat het product van de netwerking
 - Netwerking leidt tot verwerven van mandaat

Grenscontrole

- Democratische problematiek in een nieuw licht:
 - Toegang tot netwerken
 - Openbaarheid van netwerken
 - Output van netwerken en draagvlak
 - Klassieke democratische organisatiepatronen passen niet op deze netwerkvormen
 - Democratie is doen

Grenszone = Grijs zone

- Speelt zich in de grenszone meer subtiliteit af die we niet vatten met algemene wetmatigheden ?
- Verfijnde spel tussen politici, ambtenaren, professionelen van het middenveld en vrijwilligers maakt misschien meer 'governance' dan uit de formele beleidspraktijk blijkt ?

VGC als actor in samenwerking ?

- Welke positie bekleedt de VGC en welke rollen speelt ze ?
 - Als afstandelijke overheid bepalen, subsidiëren en controleren ?
 - Als actieve actor in echte samenwerking, in reële netwerking, in dynamische processen ?
- Is VGC statische douanier of actieve grenswerker ?

“ De rol van de VGC, de institutionele uitbouw en de historische verhoudingen bepalen sterk wat de betekenis van ‘regie’ is. Voor onderwijs is VGC inrichtende macht en exclusief bevoegd; op welzijn en gezondheid gaat het eerder om balans in de verhouding tussen publieke en private initiatieven; op het vlak van cultuur is een erg gedifferentieerd patroon te zien (sport versus sociaal – artistieke werkingen). Sturing of regie vanuit de VGC is intelligent omgaan met de regie-problematiek: elke situatie is anders “

(Visitatierapport VGC, 2005)

VGC in spagaat ?

- Eigen positie en eigen profilering van VGC:
 - politiek en ambtelijk, druk van binnenuit, willen realiseren, verschil willen maken
 - druk tot profilering en positionering in complex bestuurlijk en politiek landschap
- Versus afstand houden, dynamiek in netwerken laten spelen, soms sturen, soms eigen rol dienstig maken

“ Sturing betekent ook het intelligent omgaan met de maatschappelijke dynamiek. Het maatschappelijk effect van goed ondersteunen en afstand houden kan groter zijn dan nog een eigen overheidsprogramma opzetten met een opgetuigde dienst en de overmijdelijke bureaucratie die daar telkens toch weer uit voortvloeit.

De VGC staat voor de keuze tussen toenemende gerichtheid op beheersing en controle of op het versterken van maatschappelijke dynamiek en externe verankering “

(Visitatierapport VGC, 2005)

Discussie over rol van de overheid

- Inhoudelijke beleidsprogramma's proberen te realiseren ('government')
 - Met uniformisering en regelgeving die er vaak bij hoort
- Versus inzetten op sterke kaders, kwaliteitsvoorwaarden in processen ('meta-governance'), bescherming en waarborgen voor groepen en belangen
- Hangt samen met inschatting van kracht, dynamiek en openheid van burgerinitiatieven maar ook met impact van overheidsrol op deze initiatieven

Hogeschool

“ De nog onbestemde indruk is dat er op de werkvloer allerlei instituties aan het groeien zijn, min of meer spontane ‘ontwikkelingscoalities’ die botsen tegen de rationaliteit en de bestaansredenen van de oude instituties, waaronder de VGC. De grondslagen van die oude instituties lijken steeds minder betekenisvol voor de dragers van de ‘nieuwe stedelijkheid’. Bij het middenveld is sprake van het opportunistisch winkelen in het bestuurlijke Brusselse grootwarenhuis “

(Visitatierapport VGC, 2005)

Organisatiepatronen sturen

- Overheid is sectoraal georganiseerd en opgedeeld
 - Op elk niveau en tussen niveaus
 - Verschil tussen Vlaamse context en Brusselse context is op dat vlak veel kleiner dan vaak wordt voorgesteld (Brusselse is niet noodzakelijker 'complexer')
- Ofwel voegt maatschappelijk initiatief zich naar deze logica, ofwel shopt initiatief zich een weg doorheen de overheidsorganisatie

Doorwerking van 'management'

- 'Weten is meten' – drang en druk (zie onder andere Stedenfonds): installatie van beheersingsgerichte systemen van administratie en management
- Gevaar dat dit tussen professionelen van administratie en middenveld een eigen cultuur en sturende manier van denken wordt; de rustige vastigheid van routines en sjablonen geven zekerheid

“ Er is een absoluut onevenwicht tussen enerzijds administratieve procedures en dossierbehandeling en anderzijds de inhoudelijke discussie. De VGC zou omwille van de dichte relatienetwerken met het veld meer kracht moeten halen uit lichte en wendbare procedures die gebaseerd zijn op inhoudelijke netwerken, contacten en debatten “

(Visitatierapport VGC, 2005)

“ Drie betekenissen van sturing lopen door elkaar en zorgen voor spraakverwarring:

- *Sturing als administratieve beheersing*
- *Sturing als politieke profilering*
- *Sturing als valorisering van maatschappelijke dynamiek “*

(Visitatierapport VGC, 2005)